

Ю. В. Алескерова,

канд. екон. наук, старший науковий співробітник,
докторант ННЦ «Інститут аграрної економіки»

УПРАВЛІННЯ СТРАХУВАННЯМ СІЛЬГОСПВИРОБНИКА

Завдяки страхуванню можна досягти раціональної структури коштів, що спрямовуються на запобігання наслідкам стихії чи інших чинників, що перешкоджають діяльності. Особливо тим, хто вирощує сільськогосподарські культури, часто перешкоджають об'єктивні природні чинники, що надають змогу отримати прибуток тільки в певному обсязі. Лише застрахувавши врожай, фермери можуть виконати свій план, замінивши нестриману частку прибутку страховим відшкодуванням.

Наше дослідження полягає в дослідженні послуг, що пропонуються на страховому ринку України виробникам сільськогосподарської продукції та залучення їх до страхового захисту.

Регулятором страхової діяльності виступає ринок страхових послуг, проблема формування якого актуальна та важлива для розвитку сільського господарства.

Перед тим, як обрати певну страхову компанію, страхувальник оцінює властивості та якість страхових продуктів, обирає ті, що найбільшою мірою задовольняють його потреби, тобто це об'єкти страхування; ризики, що страхуються (страхове покриття); ціна страхового продукту; додаткові послуги, надані страховиком (крім відшкодування збитків) — юридичне обслуговування, ремонт постраждалого майна; якість і повнота обслуговування на стадії проходження страхового договору. З іншого боку, страховик — страхова компанія — сприяє просуванню своїх страхових продуктів на ринок різними способами, насамперед це інформування потенційних споживачів про страхові послуги і їх позитивні якості, переконання в необхідності придбання страхового покриття.

В усьому світі сільське господарство завжди було і залишається дотаційним. І майже в усіх країнах системи страхування і фінансування побудовані виключно на державній підтримці сільськогосподарських виробників.

Взагалі розроблено безліч програм і страхування від прямого граду (у місцевостях, де град дуже велика загроза. Страхові від-

шкодування здійснюються наступного дня після настання страхового випадку, страхувати можна як усе поле, так і окрему його частину), і програма відшкодування за незасіяну площу з приводу пересіву культур, а також за площу вкриту снігом, і програма відшкодування шкоди, заподіяної дикими тваринами.

У більшості країн Західної Європи застосовується виключно добровільна форма страхування ризиків у рослинництві й тваринництві. При цьому страхові поліси купують майже всі фермери. У Великій Британії, Нідерландах, Франції та багатьох інших країнах фермери створили товариства взаємного страхування (ТВС), котрі тісно взаємодіють із національними фермерськими спілками, банками та іншими суб'єктами бізнесу.

Азербайджан визначив статтю витрат на страхування ризиків у сільському господарстві. У законі «Про державний бюджет Азербайджану на 2005 рік» уперше передбачена стаття витрат на суму \$ 132 тис. на страхування ризиків у сільському господарстві країни.

Міністерство сільського господарства, рибальства і продовольства Іспанії збільшило у 2005 році суму, що направляється на субсидії по страхуванню сільськогосподарських ризиків. На це в цілому іспанські селяни одержать у 224 млн євро, що на 7 % більше, ніж торік.

Отже існує великий досвід страхування та фінансування фермерів, варто лише ретельно проаналізувати та запровадити найадекватніші для українських виробників сільгосппродукції схеми.

Державна підтримка товариств взаємного страхування в сільській місцевості здійснюється шляхом надання фінансової допомоги на зворотній основі для формування або поповнення страхових резервів.

Ось перелік рекомендацій, які спрямовуються на здешевлення вартості страхових премій (внесків), фактично сплачених суб'єктами аграрного ринку:

1. Створити постійно діючу спільну робочу групу з розробки пропозицій щодо удосконалення нормативно-правової бази стосовно страхування сільськогосподарських ризиків, виявлення проблем при мінімізації ризиків в аграрному секторі економіки та при використанні коштів Державного бюджету України, які спрямовуються на здешевлення вартості страхових премій (внесків), фактично сплачених суб'єктами аграрного ринку.

2. Висвітлювати тему страхування сільськогосподарських ризиків у засобах масової інформації.

3. Довести зміст і вимоги постанови Кабінету Міністрів України до сільськогосподарських товаровиробників через міс-

цеву пресу, а також використовувати можливості страхових компаній.

4. Договори, що містять тариф вище 5 %, страхувальник може подавати на розгляд щодо отримання субсидій з метою здешевлення вартості фактично сплачених страхових премій, проте відшкодування здійснюється лише в межах тарифу 5 % (наприклад, якщо тариф, за укладеним договором страхування, складає 7 %, то відшкодування складатиме 2,5 % від вартості застрахованого ризику).

5. Налагодити співробітництво зі службою захисту рослин, карантинною службою, міністерством надзвичайних ситуацій, дослідними станціями як потенційними експертами у підтвердженні настання та оцінці розміру збитку за страховими випадками.

Список літератури

1. Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 9 лютого 2012 року № 4391-VI.

2. Законодавство України про страхування: [Збірник] / О. А. Кривенко (ред.), О. М. Роїна (упорядкув.). — К.: КНТ, 2003. — 259 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. / М. І. Дідківський. — К.: Знання, 2006. — 462 с.

6. *Калініченко Є.* Соломку підстеливши // Агросектор. — 2005. — № 4. — С. 16—18.

УДК 368

О. О. Альшанова,

здобувач кафедри страхування,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТРАХУВАННЯ В ТВАРИННИЦТВІ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Зацікавленість у розвитку аграрного страхування, зокрема, страхування тваринництва, об'єктивно зростає з посиленням деструктивних тенденцій у вирішенні продовольчої проблеми в глобальних масштабах. Втім, якщо порівнювати завдання, що стоять перед учасниками цього ринку з різних країн, помітна сут-